

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації»**

23-24 квітня 2026 року

Біла Церква
2026

Клочко В.М. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування: сутність та особливості.....	91
Малишко І.В. Сучасні тенденції розвитку соціального захисту в умовах євроінтеграції України.....	95
Звонарьов О.Ю. Перспективи розвитку кримінального законодавства України у повоєнний період.....	98
Єфремова І.І. Виклики рекодифікації цивільного законодавства.....	101
Пахомова А.О. Щодо питання інституту присяжних у цивільному судочинстві.....	106
Ярмоленко Ю.В. Правова природа штучного інтелекту як об'єкта інтелектуальної власності.....	109
Сердюченко О.В. Електронне урядування в Україні.....	111
Домбровська О.В. Імплементация практики Європейського суду з прав людини в Україні: системні проблеми та шляхи їх подолання.....	113
Степанцова К., Бровко Н.І. Свобода пересування в умовах воєнного стану: Україна та міжнародний досвід.....	117
Яценко О.О., Бровко Н.І. Мобілізаційний процес в Україні в умовах Євроінтеграції.....	121
Яценко М.В., Бровко Н.І. Право на свободу слова: межі та проблеми.....	124
Пашенко В.В., Аргат Я.П. Правове регулювання діяльності фоп: переваги, ризики та відповідальність.....	126
Фролова К.А., Аргат Я.П. Правове регулювання банкрутства в Україні.....	130
Кузьомко Т.Р., Сокиринська О.А. Аналіз правового режиму чорноморських проток та їх значення для України під час війни.....	132
Головатюк А.В., Стрій В.В., Хом'яченко С.І. Трансформація інституту судових витрат у господарському процесі України в контексті євроінтеграційних процесів.....	138

Секція 3 Література, мова, переклад: лінгвістичний та методичний аспекти

Ігнатенко В.Д. Використання штучного інтелекту у перекладацькій діяльності: рекомендації та професійні стратегії.....	141
Погоріла С.Г. Кейс-метод як інструмент формування етичної відповідальності у професійному мовленні студентів аграрних спеціальностей.....	145
Тимчук І.М. Інтеграція генеративного штучного інтелекту Gemini у викладанні української мови за професійним спрямуванням: методика та виклики.....	149
Межов О.Г. Функційні вияви апозитивем-номенів озброєння в сучасному медіа просторі.....	153
Цвид–Гром О.П. Еколінгвістичні параметри мовної стійкості в умовах сучасних геополітичних та соціокультурних викликів.....	157
Резнік В.Г. Фразеологічні одиниці як дидактичний ресурс формування міжкультурної компетентності студентів у процесі навчання німецької мови.....	161
Дем'яненко О.О. Методика розвитку іншомовної компетентності здобувачів у зовнішнього аграрного спрямування.....	165
Дячук О.В. Міжкультурна специфіка вербальної комунікації.....	169
Марчук В.В. Аналіз структурних компонентів та динамічні характеристики ціннісних орієнтацій особистості.....	172
Столбецька С.Б. Формування термінологічної компетентності майбутніх перекладачів аграрної галузі (на матеріалі французької мови).....	175
Карпенко С.Д. Освіта для людей з особливими потребами: компетенції та виклики.....	178
Зелінська В.А. Лексичний підхід у вивченні іноземної мови за професійним спрямуванням: переваги та недоліки.....	181

підзвітності митних органів. Це, у свою чергу, стане важливим кроком на шляху зміцнення державності та інтеграції України до європейського простору [1].

Список використаних джерел:

1. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4495-17>.
2. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1700-18>.
3. Державна митна служба України: офіційний вебсайт. URL: <https://customs.gov.ua>](<https://customs.gov.ua>).
4. Національне агентство з питань запобігання корупції. Звіт про результати діяльності за 2024 рік. Київ, 2025. 120 с. URL: <https://antycorportal.nazk.gov.ua/news/zvituvanna-upovnovazениh-pro-rezultati-svoei-dialnosti-u-2025-roci/>
5. Transparency International Ukraine. Дослідження корупційних ризиків у митній сфері. Київ, 2024. 45 с. URL: <https://ti-ukraine.org/>.

УДК: 352(477):342.5

АКТИ ОРГАНІВ ТА ПОСАДОВИХ ОСІБ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Клочко В.М.

к.ю.н., ст. викладач, ст. викладач кафедри публічно-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Анотація. У тезах конференції досліджується сутність, правова природа та особливості актів органів і посадових осіб місцевого самоврядування в Україні. Визначено, що такі акти є важливим інструментом реалізації повноважень територіальних громад і забезпечують регулювання суспільних відносин на місцевому рівні. Окремо розглянуто значення нормативно-правових актів і статуту територіальної громади як базового елемента місцевого

самоврядування. Підкреслено їхню роль у забезпеченні демократичних засад та процесів децентралізації в Україні.

Ключові слова: місьцеве самоврядування, муніципальні акти, правові акти, територіальна громада, нормативно-правові акти, класифікація, публічна влада.

Відповідно до конституційних засад України, реалізація питань місцевого значення покладається на територіальні громади, які здійснюють її безпосередньо або через систему органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб. При цьому форми і способи такого здійснення визначаються чинним законодавством, що обумовлює необхідність існування спеціальних правових механізмів забезпечення їхньої компетенції [1]. Одним із таких механізмів виступають правові акти місцевого самоврядування, за допомогою яких уповноважені суб'єкти здійснюють регулювання суспільних відносин: встановлюють нові правила поведінки, змінюють або скасовують чинні приписи, а також вирішують конкретні управлінські питання, що виникають у процесі функціонування територіальної громади. У науковій доктрині зазначені акти розглядаються як владні приписи органів або посадових осіб місцевого самоврядування, спрямовані на упорядкування муніципальних відносин шляхом нормотворення або індивідуального регулювання [3]. У ширшому розумінні їх визначають як офіційні письмові документи, що мають юридичну обов'язковість і застосовуються для регулювання суспільних відносин у межах певної території [4].

Правова сутність актів місцевого самоврядування визначається їхнім публічно-владним характером. Вони не належать до актів державних органів, однак ухвалюються в межах реалізації муніципальної влади, яка є складовою системи народовладдя. Такі акти є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами, що перебувають на території відповідної громади, що підкреслює їх регулятивну силу та значення у локальній правовій системі. У цьому контексті муніципальна влада розглядається як одна з форм публічної влади, а акти місцевого самоврядування — як її безпосередній прояв і інструмент реалізації [5]. У загальному вигляді правовий акт місцевого самоврядування можна

визначити як вираження волі територіальної громади або створених нею органів, спрямоване на регулювання суспільних відносин у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Характерною рисою муніципальних актів є їх структурованість та різноманітність, що зумовлює потребу у їх систематизації. У правовій науці для цього застосовується класифікація, яка передбачає поділ об'єктів на групи за спільними ознаками [6]. Такі акти можуть розмежовуватися залежно від суб'єкта ухвалення (населення, представницькі органи, виконавчі структури, посадові особи), юридичної природи (нормативні, індивідуальні, установчі), форми вираження (рішення, розпорядження, накази, регламенти, положення, інструкції, правила), а також змісту та функціонального призначення. Окрему групу становлять акти, ухвалені в порядку реалізації делегованих державних повноважень, які мають специфічну правову природу та функціонують у межах державної компетенції, переданої органам місцевого самоврядування.

Ключове місце у системі муніципальних правових актів займають нормативно-правові акти, що містять загальнообов'язкові приписи поведінки, розраховані на багаторазове застосування та невизначене коло осіб. У теорії права нормативно-правовий акт трактується як офіційний документ, прийнятий уповноваженим суб'єктом і спрямований на регулювання суспільних відносин шляхом встановлення прав та обов'язків учасників [2]. У системі місцевого самоврядування до таких актів належать статuti територіальних громад, регламенти місцевих рад, рішення виконавчих органів та інші локальні нормативні документи.

Особливе значення має статут територіальної громади, який виконує роль базового нормативного акта локального рівня. Він визначає організаційні засади функціонування місцевого самоврядування, закріплює права й обов'язки учасників муніципальних відносин, а також забезпечує стабільність і послідовність управлінських процесів. У наукових дослідженнях статут розглядається як своєрідна «муніципальна конституція», що має найвищу юридичну силу серед локальних нормативних актів [7].

Важливу роль у системі місцевого нормотворення відіграють також регламенти місцевих рад, які визначають внутрішній порядок їх діяльності, процедури скликання та проведення засідань, механізми ухвалення рішень і організацію роботи депутатського корпусу. Незважаючи на існування різних підходів до їх правової природи, домінує позиція, згідно з якою регламент має нормативний характер, оскільки встановлює загальнообов'язкові правила поведінки для учасників муніципального процесу. Окрім цього, значне місце посідають положення, інструкції та правила, що деталізують положення законодавства та забезпечують їх практичну реалізацію на місцевому рівні.

Таким чином, акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування становлять важливий елемент правової системи України. Вони забезпечують реалізацію принципів децентралізації, розвиток локальної демократії та ефективне функціонування публічної влади на місцях. Через такі акти здійснюється поєднання нормативного та індивідуального регулювання, що дозволяє комплексно впливати на суспільні відносини в межах територіальних громад.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80
2. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80
3. Кравченко В.В., Пітцик МВ. Теоретичні основи місцевого самоврядування : навч. посіб. Київ : [б. в.], 2003. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua

4. Коваленко О. Правові акти місцевого самоврядування: теорія і практика: монографія. Київ : Юридична думка, 2010. URL: <https://irbis-nbuv.gov.ua>

5. Бондар М. С. Муніципальна влада та її правова природа : монографія. Київ.2008. URL: <https://irbis-nbuv.gov.ua>

6. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підручник. Харків . Консум. 2011. URL: <https://irbis-nbuv.gov.ua>

7. Батанов О. В. Місцеве самоврядування в Україні: конституційно-правові засади : монографія. Київ. Юридична думка. 2012. URL: <https://irbis-nbuv.gov.ua>

УДК 349.3

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Малишко І.В.

старший викладач кафедри публічно-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Анотація. У тезах здійснено комплексний аналіз трансформації системи соціального захисту України в умовах євроінтеграції. Обґрунтовано необхідність переходу від декларативної моделі соціальних гарантій до функціонально-ефективної системи їх реалізації. Визначено ключові суперечності адаптації національного законодавства до *acquis* ЄС та запропоновано концептуальні підходи до їх подолання. Сформульовано елементи наукової новизни щодо переосмислення правової природи соціального захисту в сучасних умовах.

Ключові слова: соціальний захист, євроінтеграція, соціальні права, соціальне страхування, законодавство, гармонізація.

Євроінтеграція України є не лише зовнішньополітичним напрямом, а й важливим чинником внутрішніх змін, зокрема у сфері соціального захисту. У цих умовах особливого значення набуває питання ефективності правового регулювання соціальних відносин. Водночас сучасний стан цієї сфери